

รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว
ปีการศึกษา ๒๕๖๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
เมื่อวันที่ ๑๖ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

รายนามคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓

- ๑) ลงชื่อ ประธานกรรมการ
(พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินันโท,รศ.ดร.)
- ๒) ลงชื่อ กรรมการ
(ผศ.ดร.ฐิติวัสส์ สุขป้อม)
- ๓) ลงชื่อ กรรมการและเลขานุการ
(รศ.ดร.ประยูร สุขะใจ)

รายงานผลการประเมินคุณภาพระดับหลักสูตร สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว

ตาราง ๑ ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ

องค์ประกอบที่ ๑ การกำกับมาตรฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ.

ที่	เกณฑ์การประเมิน	ผ่าน/ ไม่ผ่าน	ระบุเหตุผล หากไม่ผ่านเกณฑ์
๑	จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหลักสูตร	/	
๒	คุณสมบัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	/	
๓	คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร	/	
๔	คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำ	/	
๕	คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์พิเศษ	/	
๖	คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	/	
๗	คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)	/	
๘	อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์	/	
๙	คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์	/	
๑๐	การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา	/	
๑๑	ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการ ค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา	/	
๑๒	การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	/	
สรุปผลการประเมิน		/ ☐ ได้มาตรฐาน ☐ ไม่ได้มาตรฐาน	

ตาราง ๑ ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ
การสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว (ปริญญาตรี [๕๘])

องค์ประกอบ			ผลการ ดำเนินงาน	การ บรรลุ	
องค์ประกอบ ๑ การกำกับมาตรฐาน			๖	ผ่าน	
องค์ประกอบ	เป้าหมาย	ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ ตามองค์ประกอบคุณภาพ	ผลการ ดำเนินงาน	คะแนนผล การ ประเมิน	การบรรลุ

องค์ประกอบ ๒ บัณฑิต					
ตัวบ่งชี้ ๒.๑ คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	๔.๒๕ คะแนน				
ตัวบ่งชี้ ๒.๒ (ป.ตรี) ร้อยละของบัณฑิตบรรพชิตปริญญาตรีที่สนองงานคณะสงฆ์และบัณฑิตคฤหัสถ์ปริญญาตรีที่ทำงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี	ร้อยละ ๙๕				
ตัวบ่งชี้ ๒.๓ บัณฑิตปริญญาตรีมีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สอบผ่านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด	๓.๕๐ คะแนน				
คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบ ๒					
องค์ประกอบ ๓ นิสิต					
ตัวบ่งชี้ ๓.๑ การรับนิสิต	๔ คะแนน		๓	๓	ไม่บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๓.๒ การส่งเสริมและพัฒนา นิสิต	๔ คะแนน		๓	๓	ไม่บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๓.๓ ผลที่เกิดกับนิสิต	๔ คะแนน		๓	๓	ไม่บรรลุ
คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบ ๓				๓	
องค์ประกอบ ๔ อาจารย์					
ตัวบ่งชี้ ๔.๑ การบริหารและพัฒนาอาจารย์	๔ คะแนน		๓	๓	ไม่บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๔.๒ (ป.ตรี) คุณภาพอาจารย์	๔ คะแนน		๓.๘	๓.๘	ไม่บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๔.๓ ผลที่เกิดกับอาจารย์	๔ คะแนน		๓	๓	ไม่บรรลุ
คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบ ๔				๓.๒๗	
องค์ประกอบ ๕ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน					

ตัวบ่งชี้ ๕.๑ สารระของ รายวิชาในหลักสูตร	๔ คะแนน		๓	๓	ไม่บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๕.๒ การวางระบบ ผู้สอนและกระบวนการจัดการ เรียนการสอน	๔ คะแนน		๔	๔	บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๕.๓ การประเมิน ผู้เรียน	๔ คะแนน		๓	๓	ไม่บรรลุ
ตัวบ่งชี้ ๕.๔ ผลการ ดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	ร้อยละ ๑๐๐	(๑๑ x ๑๐๐) / ๑๑	๑๐๐	๕	บรรลุ
คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบ ๕				๓.๗๕	
องค์ประกอบ ๖ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้					
ตัวบ่งชี้ ๖.๑ สิ่งสนับสนุน การเรียนรู้	๔ คะแนน		๓	๓	ไม่บรรลุ
คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบ ๖				๓	
รวมทุกองค์ประกอบ				๓.๓๕	การบรรลุ ๒

ตาราง ๒ ผลการประเมินตนเองตามองค์ประกอบคุณภาพ
การสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว (ปริญญาตรี [๕๘])

องค์ประกอบ	คะแนนเฉลี่ยองค์ประกอบ					ผลการประเมิน
	จำนวน ตบช.	ปัจจัย นำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ ผลกระทบ	คะแนน เฉลี่ย	
องค์ประกอบที่ ๑	ผ่านการประเมิน					๐.๐๑-๒.๐๐ ระดับคุณภาพน้อย ๒.๐๑-๓.๐๐ ระดับคุณภาพปานกลาง ๓.๐๑-๔.๐๐ ระดับคุณภาพดี ๔.๐๑-๕.๐๐ ระดับคุณภาพดีมาก
องค์ประกอบที่ ๒	๓				๐	ระดับคุณภาพน้อย
องค์ประกอบที่ ๓	๓	(๓.๑) ๓, (๓.๒) ๓, (๓.๓) ๓			๓	ระดับคุณภาพปานกลาง

องค์ประกอบที่ ๔	๓	(๔.๑) ๓, (๔.๓) ๓, (๔.๒) ๓.๘			๓.๒๗	ระดับคุณภาพดี
องค์ประกอบที่ ๕	๔	(๕.๑) ๓	(๕.๒) ๔, (๕.๓) ๓, (๕.๔) ๕		๓.๗๕	ระดับคุณภาพดี
องค์ประกอบที่ ๖	๑		(๖.๑) ๓		๓	ระดับคุณภาพปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย		๓.๑๑	๓.๗๕	๐.๐๐	๓.๓๕	ระดับคุณภาพดี

๖. จุดเด่นและแนวทางเสริม / จุดที่ควรพัฒนาและแนวทางปรับปรุง

๑) องค์ประกอบที่ ๑ การกำกับมาตรฐาน

- จุดที่ควรพัฒนา

หลักสูตรสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนวมีการจัดทำประเมินผลแผนฯ ในรอบการปฏิบัติงานการบริหารพัฒนาด้านวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรและปรับปรุงแผนด้านความเสี่ยงการคงอยู่ของอาจารย์ประจำหลักสูตร

- แนวทางปรับปรุง

๑. ควรปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์อาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานระดับหลักสูตรด้านคุณวุฒิที่สามารถพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังคงส่งเสริมการพัฒนาเพื่อให้ได้รับสิทธิตำแหน่งงานในอัตราจ้าง จำเป็นต้องปรับแผนอันจะเอื้อต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของหลักสูตร

๒. ควรมีแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาคณาจารย์ประจำหลักสูตร ในด้านตำแหน่งทางวิชาการและผลงานทางวิชาการ รวมทั้งการส่งเสริมคณาจารย์บางส่วนที่จะพัฒนาคุณวุฒิให้เกิดความพร้อมในการกำกับบริหารดูแลหลักสูตรในระดับที่สามารถพัฒนาได้

๓. ควรจัดทำแผนงบประมาณในด้านวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร โดยวิเคราะห์อัตรากำลังในระยะยาว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุค new normal รวมทั้งวางแผนส่งเสริมให้อาจารย์ทำงานวิจัย และงานผลิตตำรา เอกสารคำสอนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร พร้อมกับสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ

๒) องค์ประกอบที่ ๒ บัณฑิต

ในส่วนงานไม่ขอรับการประเมิน เพราะยังไม่มีนิสิตสำเร็จการศึกษาในรอบปีการประเมิน

๓) องค์กรประกอบที่ ๓ นิสิต

- จุดที่ควรพัฒนา

ในการบริหารจัดการหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว มีกระบวนการรับและคัดเลือกนิสิตเข้าศึกษาในหลักสูตรตามเกณฑ์ แต่ยังมีนิสิตเข้ามาศึกษาไม่เอื้อต่อเป้าหมายตามแผนที่กำหนดไว้

๑. การสร้างความพร้อมในกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาในหลักสูตร มีจำนวนยังไม่คงที่และมีแนวโน้มที่จะลดลง

๒. การวางแผนพัฒนาศักยภาพนิสิตและเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ยังไม่เห็นอย่างเป็นรูปธรรม

- แนวทางปรับปรุง

๑. ควรประเมินความต้องการและความคุ้มค่าของการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ผ่านมา และแสวงหาแนวทางแผนยุทธศาสตร์ที่หลากหลายเพิ่มขึ้น เช่น การมีส่วนร่วมกับโรงเรียนหรือเครือข่าย(MOU) และการวางแผนใช้ช่องทางสื่อสารทาง (social media) ให้มากขึ้น รวมทั้งใช้สื่อบุคคลที่เป็นผู้ที่สังคมยอมรับ เช่น ศิษย์เก่าหรือพระผู้บริหารคณะสงฆ์ นอกจากนี้ควรเพิ่มกลุ่มเป้าหมายเข้าศึกษา เช่น กลุ่มองค์กรภาครัฐและเอกชน รวมทั้งกลุ่มคนทำงานแล้ว

๒. ควรปรับปรุงการพัฒนาแผนปฏิบัติการในการจัดการเรียนการสอนที่สามารถตอบสนองกับแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยและแผนยุทธศาสตร์ของชาติได้ โดยมีการทบทวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ และวางแผนดำเนินการในแต่ละปีการศึกษา ซึ่งจะก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษากำหนด

๓. ควรให้เกิดการตระหนักรู้ของอาจารย์ผู้สอนในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยในยุค now normal เน้นการมีส่วนร่วมของนิสิต เพื่อให้นิสิตเกิดความกระตือรือร้นและดึงดูดความสนใจใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยสร้างแหล่งศูนย์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยเฉพาะสร้างสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการทดลองเชิงการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนวกับการสื่อสารในยุคประเทศไทย ๔.๐ เป็นสำคัญ

๔) องค์กรประกอบที่ ๔ อาจารย์

- จุดที่ควรพัฒนา

ในการประเมินคณะกรรมการค้นคว้าคณาจารย์ประจำหลักสูตรมีผลงานทางวิชาการและการวิจัยยังไม่ต่อเนื่อง และจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนการสอน และการพัฒนาอาจารย์ในด้านผลงานวิชาการและตำแหน่งทางวิชาการ จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน ดังนี้

๑. คณะครุศาสตร์และหลักสูตรสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว จึงควรวางระบบและกลไกในเรื่องงบประมาณให้ชัดเจน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผลงานวิชาการของคณาจารย์อย่างต่อเนื่องและไปนำเสนอผลงานสู่ระดับชาติและนานาชาติ

๒. การบริหารหลักสูตรของคณาจารย์ประจำหลักสูตรมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร แต่ยังขาดระบบและกลไกที่ชัดเจน

- แนวทางปรับปรุง

๑. ควรปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการในการดำเนินการสำรวจและจัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้อาจารย์มีความเข้มแข็งทางวิชาการด้านการสอนพระพุทธศาสนาและ

จิตวิทยาและแนวร่วมทั้งส่งเสริมให้อาจารย์รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับความรู้และทักษะที่กำหนดสำหรับอาจารย์ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

๒. ควรปรับปรุงและประเมินผลแผนฯในด้านการจัดทำแผนพัฒนาอาจารย์เป็นรายบุคคลที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน ทั้งด้านการผลิตและเผยแพร่ผลงานวิชาการในฐานข้อมูล TCI หรือ Scopus พร้อมทั้งสนับสนุน ส่งเสริม ติดตามการดำเนินการตามแผนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง

๓. ควรปรับปรุงแผนการดำเนินการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ให้มีความสามารถในการทำผลงานวิชาการ (บทความวิจัย หรือ บทความวิชาการ) และมีการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ หรือ ระดับนานาชาติ และตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่อยู่ฐาน TCI

๔. ควรสร้างการตระหนักรู้ในด้านการตามแผนบริหารหลักสูตรแบบมีส่วนร่วมและพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม โดยการทำงานเป็นทีม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ซึ่งจะส่งผลดีต่อการสร้างสรรค์ผลงานวิชาการ และสร้างขวัญกำลังใจที่ดีต่อการทำงานในหลักสูตรฯ

๕) องค์ประกอบที่ ๕ หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียน

- จุดที่ควรพัฒนา

๑. ในระบบกลไกการกำกับติดตามและตรวจสอบการจัดทำ มคอ.๓ และ มคอ.๕ ยังไม่สามารถดำเนินการให้ครบถ้วน ยังขาดการวางแผนเพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตตลอดหลักสูตรเป็นรายปี

๒. กระบวนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนการสอนที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การบริการวิชาการทางสังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ยังดำเนินการอย่างไม่เป็นรูปธรรม รวมทั้งการทบทวนแผนระบบและกลไกการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของการประเมิน

- แนวทางปรับปรุง

๑. ควรปรับปรุงและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการให้มีการส่งเสริมคณาจารย์ประจำหลักสูตร โดยการวางแผนปรับกลยุทธ์และดำเนินการกำกับติดตาม มคอ.๓ และ มคอ.๕ โดยอาจมอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรือเจ้าหน้าที่ ดูแลและช่วยเหลือการจัดทำ มคอ.๓ และ มคอ.๕ เป็นรายบุคคล และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตรวจสอบมาตรฐานการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้

๒. ควรมีการเตรียมความพร้อมทักษะการวิจัยให้คณาจารย์ ได้ใช้การบูรณาการกระบวนการเรียนการสอนกับการวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน โดยกำหนดรายวิชา กลุ่มเป้าหมายของนิสิตที่จะไปเรียนรู้ทั้งในส่วนของกระบวนการบูรณาการกระบวนการเรียนการสอนกับการวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนให้ชัดเจน

๓. ควรส่งเสริมสนับสนุนคณาจารย์ให้ได้รับการพัฒนาวางแผนกำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการกับการวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อย่างน้อยภาคการศึกษาละ ๑ รายวิชา โดยให้ระบุใน มคอ.๓ และ มคอ.๕ อย่างชัดเจน

๔. ควรปรับปรุงและประเมินผลแผนพัฒนาเกณฑ์การวัดและการประเมินให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อการผลิตบัณฑิต โดยผ่านระบบกระบวนการให้วางแผนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ กำหนดรายวิชาที่จะทวนสอบ ให้ครบร้อยละ ๒๕ ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ดำเนินการและรายงานผลให้อาจารย์ผู้สอนนำไปปรับปรุง ซึ่งสามารถนำไปสู่การวิจัยและการทดลองในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖) องค์ประกอบที่ ๖ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

- จุดที่ควรพัฒนา

๑. การศึกษาข้อเท็จจริง หลักสูตรไม่ได้ประเมินความต้องการและวิเคราะห์ระบบกลไกกระบวนการจัดการ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่จำเป็นของนิสิตในหลักสูตร

๒. การเตรียมความพร้อม หลักสูตรยังจำเป็นต้องพัฒนาศูนย์แหล่งการเรียนรู้หรือห้องทดสอบและ/หรือ ห้องทดลองทางด้านการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว ข้อมูลสนับสนุนอันจะเอื้อต่อการฝึกฝนให้นิสิต มีประสบการณ์ในการใช้องค์ความรู้เชิงการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนวในทักษะทั้ง ๕ ด้าน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเห็นผลเชิงประจักษ์

- แนวทางปรับปรุง

๑. ควรปรับปรุงและประเมินผลแผนฯจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการของหลักสูตรในการสำรวจ วิเคราะห์ประเภทสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อหลักสูตร และสร้างระบบและกลไกในการจัดหาสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้สำหรับนิสิตในหลักสูตร และปรับปรุงตามผลการประเมินอย่างต่อเนื่อง

๒. ควรปรับปรุงส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตรจำเป็นต้องพัฒนาศูนย์แหล่งการเรียนรู้ทางห้องทดลองหรือ มี ห้องปฏิบัติการทางจิตวิทยาที่ครบวงจรการเรียนรู้ มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์แหล่งการสืบค้นอย่างเหมาะสม มี อาคารห้องสมุดประจำสาขาวิชาเพื่อเตรียมความพร้อมในยกระดับการพัฒนาหลักสูตรที่ระดับปริญญาโทและ ปริญญาเอก

๓. ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเข้าสู่แหล่งข้อมูลเครือข่ายการเรียนรู้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยให้ คณาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนวได้มีส่วนร่วมดำเนินการต่อสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้โดย จัดการกับหนังสือ ตำราเรียน สื่อการเรียนการสอนทางจิตวิทยาและการแนะแนวที่เพียงพอ และตรงกับความต้องการของอาจารย์และนิสิต และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นิสิตเข้าใช้บริการ ห้องสมุด เพื่อการศึกษาและสืบค้นอย่างเป็นระบบมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑. การทำงานของคณาจารย์ประจำหลักสูตร ควรปรับปรุงหลักการเขียนผลการดำเนินงานในตัวบ่งชี้เชิง กระบวนการ ควรเขียนให้สะท้อนการประเมินกระบวนการ และนำไปสู่การปรับปรุงอย่างบูรณาการและต่อเนื่อง ที่จะเอื้อต่อการพัฒนาระบบในเกณฑ์การประเมิน

๒. หลักการเขียนแนวโน้มในตัวบ่งชี้เชิงผลลัพธ์ควรแสดงข้อมูลไม่น้อยกว่า ๓ ปี เพื่อเห็นแนวโน้มผลการ ดำเนินงานในตัวบ่งชี้ นั้น ๆ ซึ่งได้เห็นพัฒนาการเปลี่ยนแปลงขึ้นทุกปีการศึกษาและรูปแบบการบริหารจัดการอย่าง ผู้เชี่ยวชาญ

๓. หลักสูตรสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนวในการประชุมปฏิบัติการของ คณาจารย์ประจำหลักสูตร ควรตระหนักในหลักการเขียนรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ในองค์ประกอบที่เป็น กระบวนการ ยังไม่อยู่ในรูปแบบของ PDCA และมีการประเมินกระบวนการ ซึ่งคณะทำงานควรเขียนรายงานการ ประเมินตนเอง จำเป็นต้องมีกระบวนการประกอบด้วย ตอนที่ ๑ ชั้นมีระบบและกลไก (Plan) ตอนที่ ๒ ชั้นนำ ระบบและกลไกสู่การปฏิบัติ (Do) ตอนที่ ๓ ชั้นสรุปและประเมินผล (C) ตอนที่ ๔ ชั้นประเมินกระบวนการ และ เห็นประเด็นปัญหาใหม่ ตอนที่ ๕ ชั้นสู่การพิจารณาปรับปรุงสร้างแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรมและเข้าสู่การ ทดลองใช้ ตอนที่ ๖ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง และตอนที่ ๗ ผลลัพธ์ที่เกิดจากข้อเสนอแนะ (กรณี ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นขั้นบันได สามารถเป็น Best Practice ได้) ในการพัฒนาทุกองค์ประกอบจำเป็นอย่างยิ่งต้อง ก้าวไปสู่นวัตกรรมความเป็นเลิศในเอกลักษณ์ของศาสตร์นั้นๆ เป็นสำคัญ

๔. การประเมินกระบวนการหมายถึง การประเมินขั้นตอน (Input Process Output Outcome and Impact) โดยวิธีการวิเคราะห์ เพื่อให้ทราบว่า ผลที่เกิดขึ้น (Output /Outcome /Impact) บรรลุหรือไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ถ้าบรรลุหรือไม่บรรลุ ขั้นตอนไหนระหว่างปัจจัยนำเข้า และปัจจัยกระบวนการ เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Successful Factor) และขั้นตอนไหนเป็นปัจจัยแห่งความล้มเหลว (Fail Factor) คณะทำงานหรืออาจารย์ประจำหลักสูตร/ผู้เขียนรายงานการประเมินตนเอง ต้องสามารถชี้ประเด็นปัญหา และมีข้อเสนอแนะเพื่อออกจากประเด็นปัญหา

ข้อสังเกต การประเมินกระบวนการ

คณะทำงานหรือผู้เขียนรายงานการประเมินตนเอง (Sar) จะต้องสามารถตอบปัญหาในประเด็นต่อไปนี้ จึงจะเขียน Sar ได้อย่างถูกต้อง

๑. ประเมินกระบวนการหมายถึงประเมินอะไร (ขั้นตอน Input/Process)
๒. ประเมินอย่างไร (โดยการวิเคราะห์)
๓. ต้องการทราบอะไร (ต้องการทราบว่าขั้นตอนไหนระหว่างขั้นตอนปัจจัยนำเข้า (Input) และขั้นตอนปัจจัยกระบวนการ (Process) ว่าเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จหรือเป็นปัจจัยแห่งความล้มเหลว
๔. มีข้อเสนอแนะเพื่อให้มีการปรับแผนตามผลการประเมิน
๕. มีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงแผนเห็นชัดเป็นรูปธรรม